

Regionkontoret

Välj verksamhetsområde

Maria Nilsson

Hälsa o sjukvårdsstrateg

Beslutsförslag**Datum**

2023-09-07

Diarienummer

RS230196

Regionstyrelsen**Svar på motion gällande En väg in för vuxna****Förslag till beslut**

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att

- avslå motionen

Sammanfattning

Motion har inkommit, Helen Ung Le, Patrik T. Nilsson och Lise-Lotte Bensköld Olsson, Socialdemokraterna, med yrkande om att Region Halland inför ”En väg in” för vuxna. Under 2021 startade Region Halland verksamheten ”En väg in” för att tidigt hjälpa barn och unga med lätt eller måttlig psykisk ohälsa. Verksamheten har gett en mer sammanhållen vård och färre unga riskerar falla mellan stolarna. Eftersom ”En väg in” för barn och unga visat sig vara en lyckad satsning anser motionärerna att det nu är dags att införa liknande modell för vuxna i Region Halland.

Driftnämnden Psykiatri ställer sig generellt positiv till idén bakom motionen, men anser att införande av en ny verksamhetsmodell är komplext och omfattande och att förutsättningarna behöver utredas noggrant innan några beslut fattas. Driftnämnden Närsjukvård ställer sig positiv till intentionen med stärkt omhändertagande av vuxna med psykisk ohälsa men anser inte att modellen ”En väg in” för vuxna ska införas med hänsyn till skillnader kring patientgrupperna barn respektive vuxna. Närsjukvårdens ansvarsområde är att omhänderta både somatiska sjukdomar och psykisk ohälsa, och helhetssynen är viktig för vuxna med psykisk ohälsa. Det finns en risk att ”En väg in” inte uppmärksammar somatiska sjukdomar, och behovet av sjukskrivning och

rehabilitering kräver samverkan inom närsjukvårdens olika professioner. Driftnämnden poängterar vidare att det pågår ett gemensamt förbättringsarbete inom området med Psykiatri som ska fortsätta att utvecklas.

Bakgrund

Motion har inkommit, Helen Ung Le, Patrik T. Nilsson och Lise-Lotte Bensköld Olsson, Socialdemokraterna, med yrkande om att Region Halland inför ”En väg in” för vuxna.

Under 2021 startade Region Halland verksamheten ”En väg in” för att tidigt hjälpa barn och unga med lätt eller måttlig psykisk ohälsa. Verksamheten har bidragit till en mer sammanhållen vård och färre unga riskerar att ”falla mellan stolarna”. Motionärerna menar att det finns en liknande problematik för vuxna som det tidigare fanns för barn och unga. Många får inte den hjälp som behövs i tid, och vårdcentralerna har inte alltid resurser att ta hand om första linjens vård för vuxna med psykisk ohälsa.

Regionstyrelsens arbetsutskott remitterade motionen till driftsnämnderna Psykiatri, Närsjukvård, Hallands sjukhus samt Ambulans, diagnostik och hälsa med begäran om yttrande. För fullständigt svar i sin helhet, se bilagor.

Nämndernas yttranden

Driftnämnden Psykiatri skriver att nämnden har återkommande uppmärksammats på att det är i övergångarna mellan lika organisatoriska gränser som vårdsystemets svagheter blir tydliga, och att dessa behöver successivt överbryggas. En ny verksamhetsmodell som utmanar befintliga organisationsstrukturer bedömer nämnden vara komplext och omfattande. Därför bör förutsättningar för ”En väg in” för vuxna utredas grundligt innan några beslut tas.

Driftnämnden Närsjukvård anser inte att modellen ”En väg in” för vuxna ska införas, och hänvisar till skillnader kring patientgrupperna barn respektive vuxna. Närsjukvårdens ansvarsområde är att omhänderta både somatiska sjukdomar och psykisk ohälsa, och helhetssynen är viktig för vuxna med psykisk ohälsa. Det finns en risk att ”En väg in” inte uppmärksammar somatiska sjukdomar, och behovet av sjukskrivning och rehabilitering kräver samverkan inom närsjukvårdens olika professioner. Nämnden säger vidare att det ofta är i övergångarna mellan olika vårdenheter som det finns risk att

patienten ”faller mellan stolarna”. Ett gemensamt förbättringsarbete mellan närsjukvården och öppenvårdspsykiatri inom området pågår och ska fortsätta att utvecklas.

Driftnämnden Ambulans, diagnostik, hälsa avstår från att yttra sig över motionen då målgruppen för ”En väg in” för vuxna främst berör driftsnämnderna Psykiatri och Närsjukvård. Förvaltningen möter dock patienter som skulle kunna tänkas vända sig till en sådan verksamhet.

Driftnämnden Hallands sjukhus bedömer att yrkandet i motionen inte har en direkt påverkan på genomförandet av driftnämndens uppdrag och har därmed inget direkt att framföra med anledning av motionen. Det ligger dock i driftnämndens intresse att regionen i likhet med somatisk vård har en välfungerade psykiatrisk vård, på såväl specialistnivå som på primärvårdsnivå, eftersom det ger bättre förutsättningar för den somatiska specialistsjukvården att hjälpa individer med samsjuklighet.

Nationellt

Staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR) har sedan 2012 gemensamt bedrivit ett långsiktigt arbete för att stärka och utveckla insatserna inom området psykisk hälsa. Detta har gjorts via årliga nationella överenskommelser där medel gått till regioner och kommuner för att främja utveckling och insatser inom området. Den överenskommelse som kom 2023, ”Insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention 2023” betonar vikten av att primärvården och första linjens arbete med psykisk ohälsa behöver stärkas, så även samverkan mellan primärvård och specialistvård.

Vid kontakter med andra regioner har många uttryckt att frågan om ”En väg in för vuxna” är intressant men utan plan på införande.

Region Dalarna och Västra Götaland är några regioner som har infört en modell kallad Samarbetsvård, där uppföljningar har visat på goda resultat, bland annat kortare sjukskrivningsperiod. Samarbetsvård psykisk hälsa är en evidensbaserad modell (Collorative Care) som innebär ett strukturerat sätt att arbeta med personer som lider av depression och ångestsymtom. Särskild samordnare på vårdcentralen möter, följer upp och samordnar alla kontakter patienten har. Kopplat till vårdcentralen finns en rådgivande funktion i form av en konsultpsykiater från specialistvården som erbjuder regelbunden rådgivning till vårdcentralen.

Stockholm har pågående samverkansprojekt mellan vårdcentral och psykiatri inom ett begränsat geografiskt område med syfte att via digitala lösningar underlätta patientens första kontakt med vården vid psykisk ohälsa.

Region Halland

Region Halland har en handläggningsöverenskommelse mellan närsjukvården och psykiatri där syftet är att förtydliga vårdnivåer och ansvarsområden mellan närsjukvården och psykiatri för vård av patienter med psykisk ohälsa så att patienten får god och effektiv vård på ”rätt vårdnivå”.

Samverkan och dialog mellan förvaltningarna pågår för att övergångarna mellan vårdnivåerna inte ska medföra att patienter ”faller mellan stolarna”, vilket ligger väl i linje med intentionerna i Nationell överenskommelse psykisk hälsa och suicidprevention. Fortsatt utveckling inom digitala området där vårdcentralen kan nås via chatt för bedömning, råd och även behandling på nätet vid ångest och stress, främjar tillgänglighet och kvalitet i vården.

Samlat övervägande

Berörda nämnder har i sina yttranden generellt varit positiva till motionens intentioner och är väl införstådda med att övergångarna mellan första linjens vård och specialistvård visar på svagheter, där samverkan och strukturer bedöms vara avgörande för en bättre vård, inte organisatoriska förändringar.

Driftnämnden Närsjukvård ser att den helhetssyn som är viktig för att patienten ska få ett bra omhändertagande kan gå förlorad i modellen ”En väg in”. Driftnämnden Psykiatri anser att frågan är komplex och omfattande, och att en utredning är nödvändigt innan några beslut kan tas.

Förbättringsarbetet som pågår inom och mellan förvaltningarna Närsjukvård och Psykiatri ligger väl i linje med det som betonas i Nationell överenskommelse psykisk hälsa och suicidprevention.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

Regionkontoret

Krister Björkegren
Regiondirektör

Martin Engström
Hälso och sjukvårdsdirektör.

Bilaga:

Motion från Socialdemokraterna i Halland gällande En väg in för vuxna.

Yttranden från Driftnämnderna psykiatri, närsjukvård, Hallands sjukhus samt Ambulans
Diagnostik och Hälsa

Styrelsens/nämndens beslut delges

Motionärerna

Driftnämnd Psykiatri

Driftnämnd Närsjukvård

Driftnämnd Ambulans, diagnostik, hälsa

Driftnämnd Hallands sjukhus